

Tööliste Hääl

Eestimaa Töölisühingute Keskliidu Häälkandja

Nr. 11

7. oktoober 1928

I aastakäik

Tellimise hind postiga:
 Aastas . . . . . 120 senti
 6 kuu peale . . . . . 60 "
 3 " " . . . . . 30 "
 1 " " . . . . . 10 "
 Tellimisi võtavad vastu kõik postkontorid ja ametiühingud.

Ilmub 2 korda kuus.
 Adress: Tallinn, V. Pärnu mnt. 31.
Üksik number 5 senti.

Kuulutuste hinnad:
 1 lehekülj . . . . . 20 kr
 1/2 " . . . . . 10 "
 1/4 " . . . . . 6 "
 1/8 " . . . . . 3 "
 Teksti ees ja testis —
 50% kallim.

Sisukord: 1) E. Joonas: Ametiühingulise töö korraldamisest. — 2) K. M.: Ametiühingud olgu vabad parteipoliitikast. — 3) Enam distsipliini. — 4) Inglise ametiühingute kongress. — 5) Põllutöölise rahvusvaheline liit. — 6) K. T.: Majateenijate ametiühingu koosolek. — 7) Välismaisetest ametiühingutest. 8) Sisemaisetest ametiühingutest. 9) Ametiühingulist nalja.

Ametiühingulise töö korraldamisest.

Waja on stabiilsust ja vastutustunnet.

Abinõud selle saavutamiseks.

E. Joonas.

Ragu lugejad mäletavad meil warem ilmunud kirjutistest, on ametiühingute liikmemakju juurujel ja wastastitujse toetuje korraldamisel eriline tähtsus fogu ametiühingulise liikumise juhtes.¹⁾ Liikmemaks — tähendajime jeal — on ametiühingute jelgroog, mis kannab ühinguid ja toetujed — timent, mis jeob liikmeid ühingutega. Aga hea liikmemakju jüsteemi teostamine ja rahuldaw wastastitujse toetuje kindlustamine eeldawad korralikku ametiühingulist asjaajamist ja kõigepealt küll

stabiilsust,

püstitust, kindlust.

Kuudas wõitfid areneda ametiühingud, kui liikmetel puuduks kindlus, et fõrd tehtud otjus jääb ka jelleks, kuni ta teostatud. Kas on mõeldaw korralik liikmemakju tajumine siis, kui ametiühing alalõpmata omi seijukohti rewideerides, ei täidaks enese peale wõetud kohustusi liigete wastu. On näiteks fõrd ühing wõi liidu fõrgem orgaan otjustanud anda toetust jurma puhul ja jeks ots-

tarbeks makjustanud liikmeid, siis ei jaa tulla jama orgaan järgmijel korral ja wõib olla juhustliku enamujega asja lükata ümber. Üjudes jeejugejelle fergele asjade ümberotjustamije teele, faotab ühing warsti ufaldufe liikmete juures ning edu ajemel ootab teda kiratjemine wõi wäljajuremine. See ei tähenda muidugi, nagu joomitajime alalist paigaltamumist, kwinemist ühel kohal. Ei, fangeltki mitte. Üjsaajamine ametiühingutes peab olema — stabiilne ja arenema ilma edasi-tagasi hüpeteta fõrd wõetud sihis.

Meie ametiühingute tegewus fahjuks waga paljudel puhfudel kannatabki jüst niijuguse juhustlikkufe all. Ühingu peafõsoolek täna otjustab nii, aga wahjepeal fõõndub juure unt elementi ja järgmijel fõõsoolekul tehakse samas küsimujes jüst risti wastupidine otjus. Niijugune püfimata meekeolu fõõndub ühingute ejitajate fõõdu ka üldijele ametiühingulijele kongressile ja jaab jingi takistujeks ning jegajaks.

Et jeda ärahoida, ei ole küllalt liigete manitsemijest ja nende jüdamiele koputamijest. Ametiühinguline töö areneb kindlas

¹⁾ Waata juhikirjad „E. Ü.“ 3—4 ja 7—8 numbrites.

juunas siis, kui jeda juhivad inimejed, kel ei puudu

tugew vastutustunne,

mis kaswanud ametiühingulises töös.

Sämedates joontes jagunewad iga wähegi elujõulise ametiühingu liikmed hingedeliselst kahte juurde leeri: wanad ametiühinglased ja uued juuretulijad.

Wanad ametiühinglased, kes aastate jookjul, hoolimata wõib olla omast isiklikust majanduslikust kitsikusest, on püüwalt maksnud liikmemaksu, isikliku tööjõuga aidanud ülesehitada organisatšiooni ja kaswatada ühiseid kapitale, läbi teinud majandusliku wõitluse tuleproowi, õppinud tundma kõiki organisatsioonimistö ja wõitluse raskestid ning jaanud aru, kui misalt jaawutatakse wõitustid, — need wanad ametiühinglased, armastades ja hinnates kõrgelt oma ühingu, on omandanud suurte kogemuste kõrwal ka wastutustunde ja edukaks tööks tarwiliku püüwuse.

Selle wastu esinewad ametiühingute uued liikmed tormilistena. Paljud neist tulewad ühingutesse juurte lootustega otsekohe ühingu abil muuta oma olukorda hiilgawaks. Nad on kannud alles wäheseid kohustusi ühingu wastu, nad pole näinud waewa ega kulu ühingu ainelise jõu kogumise, jellepärast pole neil ka midagi kaotada, kui kaotab ühing. Nad on karsitud, nad ei mõista wanemate liikmete ettewaatlikkust, tõlgitsewad jageli jeda kõrmalekaldumiseks ametiühingulise wõitluse teelt. Kõik mis seni tehtud näib neile halwama, liig aeglasena. Nad tahaksid panna töö uutele roobastele, kiirustada wõidu tulekut, kuid seejuures jäta- wad harilikult tähelepanemata reaalsed wõimalused, mille tagajärjel iga seejugune riinnak wõi muudatus ametiühingulikus töös oleks juba ette määratud nurrjamine- misele ja tooks ühingu aina kahju. Seejugune piilid ei tarwitse alati olla pahatahtlik wõi teadlikult ettewõetud, et teha ühingu kahju. Enamasti põhjustab selle kogemuste wähesus ja wastutustunde puudus.

Et seejuguste järjude, kahjulikkude hüpete eest

end kaitsta,

piiluwad ametiühingud luua olukorra, kus antakse wõimalus uutel liigetel omandada ametiühingulisi kogemusi, õppida tundma ametiühingulisi meetode, kanda tiik aega kohustusi ühingu wastu, enne kui nad pää-

sewad määrama ühingu saatust. Nagu öeldud, sõnaline manifestimine siin ei aita, peab tarwitama teisi abinõusid.

Wõned wanadest ametiühingutest ei anna uutele liigetele kõiki õigusid enne kui need on teatawa aja, näiteks terve aasta maksnud ühingu kasstasse korralikult liikmemaksu.

Wõned ühingud, näiteks Saksa trükitööliised lubawad astuda oma liitu neil „kes ei kuulu ühegi ametiühingu waenuliku organisatšiooni wõi ei agiteeri selle kasuks ja kes tehnilise oskuse suhtes seewõrd arenenud, et wastab täielikult oma kutsele ning termislikelt... tunnustatud wastuwoitu kõlbuliseks.“ Nii siis kolm tingimust, mis ijegi juureks jöelaks, et arahoida juhuliku elementi.

Uga weel kaugemale lähewad saksa metalistid. Nende põhikirja art. 35 p. 2 põhjal walitakse liidu kongressi jaadikud jalajase hääletamise keel ja walitawateks wõiwad olla need liikmed, kes tajunud maksu wähemast 3 aasta (150 nädala) kestes. Nii ei pääse kongressile ükski, kes olnud vähem kui 3 aastat liidu liikmeks. Kuid sellestki weel wähem. Liidu kongress walib liidu juhatusse, kusjuures aja juhatusel peab saama absoluutse enamuse. Wõoled liidu juhatusse liikmetest peawad olema nende hulgast, kes maksnud vähemalt 5 aastat (260 nädalat) liikmemaksu ja tegutsenud oma kutsealal (artikkel 25 p. 2).

Ametiühingute liikmed, kes kuulunud 3 ja 5 aastat ühinguusse, on loomulikult teinud läbi juba teatawa ametiühingulise kooli ning omandanud kogemusi. Nemad oskawad ka enam hinnata olukorda ja wõtta õiget seisukohta.

Uga kuhu jääb siis piiramata demokraatia põhimõte, mis on omesti wabaametiühingulise liikumise üks alusmüüridest? Kas siin ei peitu teataw wastolu?

Muidugi mitte. Ei tohi unustada, et ametiühing on wõitluse organisatšioon, kel omad sõjariistad, millega peab õpetama ümberkäima igat uut juuretulejat. Waeletu oleks see wäejuh, kes laseks juurtüki juure näiteks inimest, kes ei tunne juurtüki luffu ega padruni mehhanismi. Keltw seejuguse wõitluseljtsimehe käes ei purusta mitte ükski teda ennast waid ka kõiki ta kaaslasi.

Sama lugu on ka iga uue ametiühingulasega. Ta peab alguses omandama oskuse,

peab õppima pidama distsipliini, peab jaama kiipeks — alles siis võib ja suudab ta kahjutoomata aidata kaaja ametiühingulise liikumise arenemisele.

Oleme näidanud, milliste abinõudega see mujal saavutatakse.

Ka meie ametiühingutel tuleb tõsiselt kaaluda kuidas muuta oma töö stabiilsemaks.

Ametiühingud olgu vabad parteipoliitikaft.

Organiseerimistöö ja oktoobrirewolutsioon.

Mõnede sõnad ja teod.

Praeguse aja võimsamateks ametiühinguteks loogu maailmas on wäljaarenemas Saksa ametiühingud. Nende wabaametiühingulise põhimõtetele rajatud ametiühingute ehituswiis ja taktika on võimaldanud nende praegust hiiglasuurt liigete juurdekaswu, harrastat teguwoimet ja distsipliini. Ka meil tuleb ametiühingute tegevuse edukaks arendamiseks wankumatult kinni pidada wabaametiühingute põhimõtetest, milliste järele ametiühingud juhiwad tööliste majandus- ja sotsiaalpoliitilist wõitlust, kuid hoiduvad kõige kindlamini eemale parteipoliitikaft.

Meie ametiühingute juhtiwamad tegelased kes kuuluvad poliitilistesse parteidesse, on mitmel korral toonitanud, et praegu, tulewikus ega ka lähenevatel riigikogu walimistel, ei mõtle ükski meie töölisparteidest katjuda tungida ametiühingutesse selleks, et neid kaasa kiskuda parteipoliitilisse wõitlusse. (Seda wäljendauid kõik parteitgelased, kes oja wõtjüd kahe Tallinna kesknõukogu waheliseft koosolekuft.) See on tõesti terwitataw, ja kui see käitumist leiab, woiwad meie ametiühingud wabalt edasi areneda.

Siiski, nagu seda praegu märgata woiu, kus walimiswõitlus weel alatagi ei ole saanud, ei ole see tegelikult kaugelkfi nii. Seft, ei ole see üksinda parteipoliitika ametiühingutesse toomine, kui ametiühingud aktiivseft ei wõta oja walimiswõitlusseft, waid ka see, kui ametiühinguid kasutatakse selleks, et nende kaudu kihutuswõid teha oma parteile ja ametiühingutes maha teha isikuid, kes kuuluvad wastasparteisese, eesmärgiga, et neid lüüa poliitiliseft. Ka see, kui meil serweeritakse ametiühinguliseft organiseerimistööd oktoobrirewolutsioonilise fonsstiga, ei ole waba parteipoliitikaft.

On ja tõesti tänuwäärt, kui tahetakse tõsiselt asuda ametiühingulisele organiseerimistööle, ja kui see ei kujune mõneks poliitiliseks mürtjutegemiseks nagu möödunud aastal ja sel kewadel. Aga ei wõi kuidagi aru saada, mikspärast peab see fündima just wene kommunistilise rewolutsiooni mälestuseks oktoobrikul ja mitte püüwast edasi. Kas tahetakse oktoobrirewolutsiooni mälestuseks ainult üks kuu teha organiseerimistööd ja siis ülejäänud üksteiskümmend kuld sellest wäimuseft puhata? Ametiühingute ülesanneteft on teha organiseerimistööd püüwast, plaanikindlast tööliste hulgas, ilma et sellele antakse sealjuures mingit poliitilist maiku, mis organiseerimistööle ei tule kasuks. Siin on mängus parteitgelaste fõrmed, kes ametiühingute kulul tahawad profiiti lüüa, nii füsepoliitiliseft kui ka wälispoliitiliseft seisukohast. Seda ei tohi ametiühingulise organiseerimistöö juures lubada.

Liikudes ametiühingutes, on mitmel puhul ette tulnud, kus kasutatakse juhatusse wastu umbusaldust tekitada põhjusel, et isikud kes juhatuses, ei meeldi wastasrinnale poliitiliseft seisukohast. See on täiesti lubamata nähtus. Ametiühingutes ei ole koht poliitiliste arwete õiendamiseks, tehtagu seda mujal. See toob enefega kaasa mitte ametiühingute terwenemise, waid lõhkumise. Seda peaks tähele panema ametiühingute juhatusse liikmed, kes suudawad püüda wabaametiühingulise liikumise põhimõtete alusel, ja igal juhusel, kus kasutatakse tarwitada ametiühinguid parteipoliitiliste wõitunde saawutamiseks, tuleks kõige kindlamini wastu astuda.

Gesti ametiühingud olgu wabad parteipoliitikaft. S. M.

Tööline! Oled Sa juba ametiühingu liige?

Ainull ametiühingu kaudu wõid oma elutingimusi parandada!

Peetagu distsipliini!

Hoiatus töölisühingutele.

Trükitööliste möödunud raske ja vältam streik on õpetlik mitte üksi trükitöölistele vaid kogu Eesti töölisklassile muu seas sellepöolest, et ta tõi avalikuks juure hulga nähtusi meie ametiühingulises elus, mis ei tohiks mitte leida aset.

Trükitööliste ametiühingu tegelased ise on jule ja sõnaga juba selgitanud, et nende wiisa mõtlus läks juurelt jaolt sellepärast nurja, et töölise hulgas ei pidanud distsipliini. Rõnelemata nendest, kes organiseerimatus, leidus isegi ametiühingu liigete seas neid, kes ei pidanud enesele alandawaks ja lubamatuks minna tööle siis, kui teised olid, kõike kaalule pannes, alanud mõitluse. See on muidugi niisugune jäme distsipliini rikkumine, mis teeb organiseeritud mõitluse täiesti mõimatuks. Trükitööliste ametiühing on üks wanematest ja tugewamatest, kuid ka temal tuleb veel püsivalt jätkata oma liikmete kasvatustööd, mida üksi võib pidada parimaks abinõuks seesuguste nähtuste vastu.

Kuid trükitööliste streik tõi avalikuks ka veel teistsuguse wäärnähtuse, mis peab meie ametiühingulise elust kaduma. Nimelt selgus, et mõned ametiühingud olid astunud streigi arenemisele otse kahjulikke samme. Nii olid mõned ametiühingud lastnud trükkida omi kuulutuslehti ja muid töid trükkidokades, kus tehti tööd streigimurdjatega, kuigi neil oleks küllalt võimalusi leidunud lasta omi töid ära teha normaalselt tegutsewates töökodades. Seesugune teguwiis osutub sijuliseft jamaajuguseks, kui streigimurd-

minegi, j. o. mõitlewate töölise äraandmiseks.

Stogu maailmas ei leidu ühtegi seesugust mabaametiühingulist organisatsiooni, kes sellest ei jaoks aru. Igalpool tunnistatakse põhimõtet, et ühe tööstusharu töölise streik ei ole mitte üksi jelle töölise liigi enese asi, vaid kuulub kogu töölisklassi huvipiirkonda. Streikijaid ei jäeta üksinda, neile tullaakse nõu ja jõuga appi ning antakse isegi ainelist toetust. Iga ametiühing hoidub aga piinlikult igast wähemastki sammust, mis kuidagi võiks tuua streikijatele kahju. Nõnda teame, kuidas boikoti alla pannaakse töölise poolt mitte üksi streigimurdjatega töötawad ettemõtted, vaid ka seal valmistatud kaubad. Samuti keelduvad töötawate ettemõtete töölised wõtmast vastu töid neist ettemõtetest, kus alganud streik.

Teiste sõnadega, ametiühinguline distsipliin nõuab, et kõik ametiühingud peawad kas aineliselt või moraalselt toetama streikijaid, ükskõik kas need kuuluvad oma või naaberametiühingusse.

Seesugust distsipliini peawad tunnistama ja pidama ka meie ametiühingud.

Eestimaa töölisühingute keskkliit arutas oma wiimasel koosolekul seesuguseid distsipliini rikkumisi ja mõistis need kõige kindlaminini hukka, ning nõudis, et tulewikus need nähtused enam ei korduks. Tahawad ametiühingud täita omi ülesandeid ja ka mõitlusi saawutada, siis peawad nad oskama distsiplineerida oma liikmeid. Kuid üksikuid liikmeid saab distsiplineerida üksi siis, kui ühingud ise hoiduvad wäärnammudest.

Inglise ametiühingute kongress.

Uus taktika ametiühingulises mõitluses.

Inglise ja Saksa ametiühinguliste kongresside siuline jarnadus.

Septembriku keskpaigas peeti Swansja's inglise ametiühingute 60-dat kongressi, mis oli teatavas mõttes juubelpäewaks. Sel puhul tuletati meelde, et 1868. aastal oli alles ametiühinguline liikumine nõrk ja wähe tähelepanu äratav. 60 aasta jooksul on liikumine arenenud seewõrd, et praegusele kongressile juhtus ajakirjandus ka avalikuks

suurima huwi ja tähelepanuga. Juubelpäew jäänudustati eri-ajaloolise ülewaaatega, mis trükitult jagati kätte kõikidele kongr. liigetele, ja millel kester wäärtus ka tulewikus.

Üheks tähelepanu wäärnamaks nähtuseks kongressil oli wõrdlemisi suur arv nooremaid ametiühingulasi, kes — mis eriti huwitaw — ei kaldunud äärmustesse. Näib, et

ametiühinglaste noorem põlv — nii hulgald kui juhid — omab õige praktilise hingelaadi ja juure vastutustunde.

Õigemest kord pärast paljuid aastaid puudusid sellelt kongressilt riigiametnikkude organisatsioonide esitajad. See on 1927. a. jeaduse tagajärg, mis keelab neil organisatsioonidel pidada ühendusi teiste klasside ametiühingutega. Samuti puudus merimeeste liit, mis oli toetanud ametiühingute liidule maenulikke organisatsioone ja oli jelle eest kongressilt kõrvaldatud.

Päevakorra tähtsaks normiliseks küsimuseks oli põhikirja muutmise. Kongress võttis vastu otsuse, mille põhjal antakse peanõukogule (liidu juhatuse) õigus kõrvaldada Liidust igat organisatsiooni, mille tegemine on kahjulik Liidule. Kõrvaldatud organisatsioonil jääb muidugi õigus jelle otsuse peale esineda kaebusega järgmise kongressi ees.

Sisuliselt püüdis aga Swanjea kongress aidata ametiühinguid välja sellest ummikus, kuhu need on sattunud pärast viimase üldstreigi nurjaminekut. Kommunistlik hoogne aga viljatu radikalism, mis avaldus Inglise-Wene ametiühingute vahelkorras ja üldstreigi ajal, on lõplikult kadunud ning selle asemele astunud tõsine ja reaalne töömeeselu.

Inglise ametiühingute praegune joon väljendub kolmes otsuses: Kongress oli eitaval seisukohal Inglise-Wene ametiühingute koostöö jätkamise asjus. Veel enam — kongress kohustas peanõukogu leidma abinõusid kommunistide lõhkumistöö vastu. Võpuks otsustas kongress jätkata ühiseid läbirääkimisi ettevõtjatega. See otsus, mille vastu ägedasti vaidles vähemus, annab tee mingi pariteetse tööstusnõukogu asutamisele, millel oleks ojal jamad ülesanded, kui Saksa riigimajandusnõukogulgi. Ühtaegu sama otsuse alusel peaks välja kumema ka mingi majanduslik vahetõhus, mis nii kui nii juba mõnedes kollektiivlepingutes on ettenähtud, kuid üldiselt Inglise maailmas vähem väljaarenenud, kui teistes Euroopa tööstusriikides maades.

Neid kongressi seisukohti on tõlgitatud mõnelt poolt, kui pööret nõnda-nimetatud „töörahu“ poole — Ameerika mõttes.

Kas on see nii?

Muidugi mitte. Ei saa olla juttugi Inglise ametiühingute „töörahu“ orientatsioonist. Seda tõendab ka kõige paremini kongressi otsus heita välja merimehi ühes

nende tagurlike juhi Sawlock Wilsoniga. Sellega on päris selgesti rõhutatud, et kongress ei taha olla ühenduses ametiühinguga, mis on ettevõtjate materiaalse ja vaimlise mõju all. Briti ametiühingute sekretär Citrine rõhutas omas kõnes, et see kongressi otsus osutub tööliiskonna katseks saavutada suuremat mõju tööstuse juhtimise ja kontrolli alal. Täheandab sama siht, mille püstitas Hamburgis ka Saksa ametiühingute kongress. Citrine kõne Swanjea's ja Naphtali kõne Hamburgis, mis valminud iseisikvalt, üks teisest rippumatult, jõuavad ühte ja samasse seisukohta: **majandusdemokraatia** saavutamise on ametiühingute lähemaks ülesandeks.

Ametiühinguline mõtlus nii Inglise maailmas kui Euroopa mandril oseneb lõppude lõpuks majandusrikkudest tõstoludest. Ametiühingute taktika muutub ja peabki muutuma vastavalt kapitalistliku ilma muutumisele ja alaliselt muutuv situatsioon dikteerib neile ette kas kaitsje või kallaletungi poliitika.

Briti ametiühingute uus poliitika püüab viia tööliisklassi huvides ametiühinguid välja umbkotiist nende abinõudega, mis vastavad praegustele jõudude vahelkorrale, mõttes seejuures arvesse seda, et võimatu on liiua lahinguid avalikul väljal. Kuivõrd see taktiline uuendus annab praktilisi tagajärgi, näitab loomulikult tulevik. Uus taktika on täitnud oma ülesande, kui ta aitab Briti proletariaadil, hoolimata ta ametiühingulise organisatsiooni nõrgenemisest, jaada üle praegusest kriitilisest ajast nii, et ei halveneks tööliste seisukord, kuni muutunud poliitiline ja majanduslik situatsioon võimaldavad tal ajada uuesti peale tungile.

Organiseerimistöö esimene vile.

Mõne aja eest algas puutöölise ametiühingu juures moodustatud tisklerite seitsioon läbirääkimisi palgatingimuste parandamise üle. Kaua puikleid ettevõtjad vastu, kuni lõpuks on korda läinud suuremas osas töökodades tõsta tisklerite palgafid 5—10 marga võrra tunnis.

See palgatõus on läbijurutud üksi väiksemates töökodades, kuna puutöölise ametiühingul veel ei ole jätkunud jõudu sundida järelandmisele jeesuguseid suurtoöstusi, nagu Lutheri wabrik ja teised.

Põllutöölise rahvusvaheline liit.

Senise töö väikene kokkuvõte.

Arenemisele pandud kindel alus.

Üks noorematest töölise rahvusvahelisteft organiaatfioonideft on põllutööliseft rahvusvaheline liit. See kufjuti ellu alles kahetfa aasta eeft. Kuigi põllutööliseft organiaeerimine ei ole üldtuntud rafkufste töftu arenenud foovitava kiirufega, on fiisfi fee õige tubliffi edafi jõudnud.

See oli weebruari kuul 1920. aastal, kui Berliinis peeti alles nõu põllutööliseft internatfionaali afjutamife üle. Dolforraal olid efindatud peale Sakfa weel ainult Taani, Hollandi ja Rootfi põllutööliseft ühingud. Siin otjufutati kuhjuda kofku põllutööliseft rahvusvaheline kongreß 1920. a. jügiel ja fee peetigi ära augufsti kuul Amfterdamis, kus pandi alus Põllutööliseft Rahvusvahelifele Liidule. Juba jellel kongreßfil efineti nõudmifeja, et rahvusvaheline töökonverentß mõtaks päewaforraale põllutööliseft tööolude korraldamife waftawa konwentfiooni kaudu.

Järgmine kongreß Genfis feptembri kuul 1921. a. feifis tõfiatfja ees, et Prantfufmaa poolt tehfi katfe kõrwaldada rahvusvahelife töökonverentfi päewaforraft põllutööliseft küßimuf. Selle wafstu amaldati kõige waljumat protefti. mille tagajärjel küßimus jäetigi päewaforraale. Selle järele mõetigi põllutööliseft internatfionaali jürmel rahvusvahelifeft töökonverentfil wafstu konwentfioonid põllutööliseft ühinemise õigufe kindlufstamife, põllutöös tegufjewate lafte wanadufe, põllutööliseft haigufe ja õnnetufjuhufte wafstu kindlufstamife kofhta.

Wiinis 1922. aastal ärapeetud kongreßil arufas päämifeft küßimufi, kuidas luua

põllutööliseft jamaafugufeid joftfiaalifeid ja õigufliki fingimufi, kui need on tööftufstööliseft.

1924. aastal ärapeetud kongreßfil tuli mõtta feifufkofhta üldife majandufliki oluforra kindlufstamife afjus. Samuti otjufutati põllutööliseft rahvusvahelife liidu juhufufe afufkofht tuua Berliini.

Neljas kongreßil peeti 1926. aastal Genfis. Siin arufati põllutööliseft tööaja küßimuf ja küßitufi põhimõtteline nõudmine, et ka põllutöös peaks tööaeg jamaafugune olema, kui wabrikutööstufes. Edafi juhiti tähelpanu jellele hädaõhule, mis ähwardab põllutööliseft ühinemise õigufi nii mitmel maal ja nõuti paremat töökaifjet.

Tänawu oktoobri algul ärapeetud kongreßfil arufati põllutööliseft kollektiivlepinufte fißejeadmife küßimuf ja metfatööliseft oluforda.

Seejufugune on lühidalt mõttes põllutööliseft rahvusvahelife liidu elufäif. Nagu jelleft kofkufmõtteft näha, on liit afjunud algufeft peale lahendamata põllutööliseft kõige elufijemaid küßimufi, ning hoolimata omast noorufeft, juutnud ka juba läbifuruda õige faugeleulatawaid konwentfioone.

Praegu on põllutööliseft rahvusvahelife liidu ümber koondunud 342.000 organiaeerituf tööliffi. See arm, mõrreldeß teifte tööliseft organiaatfioonidega, on mõrdlemiffi wäike. Kuid nagu igaastafed aruanded näitawad, fafwab organiaeerituf põllutööliseft hulki kufigi aeglafelt, aga jelle eeft järjekindlalt.

Üleriiklise majateenijate ametiühingu peakoosolek.

Kes on majateenijate ühingu waenlased.

Üleriiklife Majateenijate Ametiühingu peakoosolek peeti 2. okt. kell 9 õhtul Soolekande ofafonna ruumes. Koosolek oli kofkufutjufud eriti jelleks, et jelgufele jõuda kellel on liigete ufaldus, fas juhatusel termes koosfeifjus wõi ainult ühel liifmel. Peakoosolek

mõiftis ühel häälel — wafstu ei oldud ja kaherapooletufks jäämifeft — hukka juhufufe liifme Wilhelmine Moikowi tegemufe ja otjufstas teda juhatuseft tagandada ja kofhufstada juhufufst järgmife peakoosoleku päewaforda mõtta Moikowi ühingufst wäljabeitmife küßimufe.

Majateenijate kodu, waranduse ja rahalise, läbikäigu üle mille kohta „Päevalehele“ ja „Waba Maale“ waleteateid antud, andis juhatuse aru, millest selgus, et ühingu kodule on toetust antud ainult faksjada tuhat mitte kolm ega nelijada nii kui lehtedes kirjutud. Aruanne mõeti ühel häälel teatavaks.

Käesolewal koosolekul selgus veel korra, kui ekslik on oma isiklike wahetordi ajalehes jeletama minna. Moikow jeletas, et tema ei olewat mitte kõiki just nii „Wabas Maas“ rääkinud kui seal äratoodud kuigi kõik siult jula õige olewat. Tähendab anti ihe arvustuswõimetu inimese jutt partei poliitilise prilli läbi edasi, kusjuures kannatas jelle all majateenijate organiiserimistöö ja muudugi ka Wilh. M. ise.

Üldiselt oli koosolek ühemeelne ja wõib kindlalt ütelda, kui majateenijad ka tulewikus nii kainelt ühingu asju ajawad ja asjalikud on, areneb ühing tugewaks ja töowõimeliseks ja juudab nii mõndagi majateenijate olu-
forra parandamiseks ära teha, waatamata igasuguste kahlaste isikute katjete peale ühingu tõihtuda.

Kes on majateenijate ametiühingu waenlased.

Majateenija, nii kui iga teine proletaarlane peab omale selgeks tegema kuhu jeltforma kihti j. o. klassi ka kuulub. Kes on need, kellega temal ühine majandusline ja digusline seisufoord j. o. kallega temal ühijed huwid, sihid ja eesmärgid? Jõudes jelles selgusele, teab tema ka kes tema klassiwaenlased, kes tema sõbrad-jeltfimehed.

Majateenija kuulub isesugusesse rühmitusse proletaarlaste peres. Metall- ja puutöeline näiteks teab juba mõne inim põlwe, et tema on ja jääb tööliseks, tema teab, et oma tööpalgast ei juuda kunagi nii palju kofku panna, et wabriku omanikuks, töölise pida-
jaks saaks. See teadmine on ka määranud tema sammud oma majanduslike ja diguslike seisuforra parandamisel.

Majateenija, äriteenija ja osalt ka kontoriteenija ja pagar-fonditser ei faota kunagi lootust wabaneda peremehe orjusest, jaada oma perenaiseks—peremeheks: üks mehele minemise läbi, teine oma poekese awamise tõttu. Sarnane lootus mõjub tuntawalt organiiserimistöö peale.

Majateenijad waatawad oma ameti kui ajutise peale, jellest osalt tuleb ka loidus organiiserimistöös ja nõrkade ühingute tõttu wõimatu wiletsad töötungimised. U j f jellesse, et peale abiellumise ehk mõne muu õnneliku juhuse ei pruugi enam teenida, faksstab teda käesolewal ajal oma seisuforra parandamiseks kõige jõuga tööle asumast.

Majateenija falgab ja warjab tihti olude sunnil oma kutjet. Sarnajest eelarwamiest, et majateenija on halwem kui teised töölised ja ametnikud, tuleb lahti jaada. Kui metalli- ja trükitöölise, äriteenijast, õpetajast jne. näitijest rohkem lugupeetakse, et nende töötungimused paremad, töö kõrgemalt faksutaw, siis oleneb see mitte üksi jellest, et neil teadmised juuremad tarwitsetsid olla, waid juurelt osalt jellest, et nemand end organiiserinud ja oma ühingute kaudu sundinud tööandjaid ja seaduseandjaid nendega arwestama neid kui töölihi hindama.

Majateenijad peawad sama rada käima. Si ole teist teed enda maksma panemiseks kui tugewad ametiühingud. On ekslik arvata, et ühinguid teeb tugewaks üksi liikmete suur arv. Need liikmed, kes koondunud ühingusse peawad ka tugewalt ühte hoidma, ühingu ja tema tegewust fogu jõuga toetama ja propageerima kuid mitte ühingu mahategema, tema wastu töötama ja tema tegelasi asjata määrima. Sga ettewaatamata jõna ja samm faksutatakse wastaste poolt wähemteadlikkude ühingust eemale peletamiseks ja jellepärast on lubamata igasugune ühingu tegewuse ja ta tegelaste arwustamine wäljaspool, kui need kiisimised ennem ühingu juhatusse ja peakoosolekule ette kantud ei ole. Veel hukkamõistetawam on kui wastaspoole ajalehtedele antakse ebatäpseid ehk waleandmeid oma ühingu kahjuks.

Wiimajel ajal on kahjuks majateenijate ühingu farnaste nähtuste wastu tulnud astuda. Leidus inimene, kes küllalt nii arusaamata, et last ühingu waenlasi end faksutada ühingu lõhkumiseks, mustamiseks. Õnneks olid ühingu liikmed küllalt nii arusaajad, ja mõistfid farnase tegewuse kindlalt hukka, heites oma ridadest wälja ühingu kahjuliku liikme. Loodame, et see wiimane ja ainukene oli ja ühingu tulewikus enam oma liigete jaoks äraandjat ei leidu. R. T.

Wälismaisetest ametiühingutest.

Soome trükitöölaliste liidu esimees furnub.

Nagu Soome ametiühingulised lehed teatavad, juri hiljuti Soome trükitöölaliste liidu esimees Väinö Mikkola 40 aasta wanaduses. Esimehe kohale astus kadumu alles 1. juulil f. a.

„Tõlk on süüdi“...

Teatavasti ilmpatiseerib oja Norra ametiühingutest Moskwa ametiühingulisele internatsionaalile, kuigi nad sinna otsekohe ei kuulu. Alles jaanud ametiühingulise kaswatuise — Euroopalikus mõttes, suhtuvad nad kommunistlikkudele ametiühingutele aujalt. Teisiti waatavad aga Moskwa kommunistlikud ametiühingulised ise. Norra trükitöölaliste liidu häälekandja kurdab, et nende liidu kongressil wiibinud Moskwa ametiühingute delegatsioon ei olemat foju jõudes, anud Norra liidu kongressist diget ja objektiiv-

set pilti, waid jelle hoopis ära moonutanud. Norralased ei uju jeda wõltsimist kommunistide poolt, waid on arwanijel, et kõiges lajub süüd tõlgi peal. Kongressi kirjelduses teista Rahwuswahelise Ametiühingulise Liidu kohta järgmine hinnang: „Amsterdami woolu biirofraadid on oma fodurahu poliitika kaotanud wiimajegi ujalduise töölaliste juures... Amsterdami internatsionaal ei ole mitte klasjwõitluse organisatsioon, waid kodanluse lafei“. — Niimoodi norralaste arwates ei tohi kirjutada ja kui jee ometi on jündinud, siis jellep. et tõlk on halb olnud.

Waejed, naitwised ametiühingulased! Neil ei ole aimu, et jee on ju jee pesuehtja kommunistliku ametiühingulise ideoloogia tuum, teistjugaft hinnangut jealtpoolt ei ole oodata. — Kui jee saab ferd jelgeks Norra ametiühingutele, siis on wist ka jäädawalt fakk nende sõprus kommunistlikkude ametiühingutega.

Teateid ametiühinguist.

Noortöölaliste organiseerimisest.

Runa meil ametiühinguline organiseerimistöõ teatavale alusele rajatud, on jeni aga wähe tähelpanu pöördud noortöölaliste organiseerimisele. Ometi moodustawad noored jelle tagawarawäe, kust arenew ametiühinguline liikumine weab ammutama uusi jõude ja juhte. Selleks on aga tarwis noori juba warakult ettewalmistama hakata ja neis huwi äratada metiühingulise tegewuise wastu.

Seda tunnustab ka Ametiühingute Refliidi juhatus ja on omal wiimajel koosolekul kohustanud organiseerimisbiurood efitama wastawa ettepaneku noortöölaliste organiseerimise astjus.

Rätsepätöölaliste koosolek.

Pühapäewal 7. oktoobril on kell 10 hom. rätsepätöölaliste ametiühingu algatusel kutsutud kokku Pandoriini ruumidesse rätsepa-

töölaliste üldkoosolek, kus Gestimaa Ametiühingute Refliidi esindajana kõneleb jms Jaan Piiskar.

Ametiühingulist nalja.

See bande on organiseeritud.

Wankril istuwad faks hallparunit. Neglafelt wenib jõiduf mööda kewadist maanteed ja üks sõitjateft wiidab aega ning lõbustab end seega, et wirutab ferd wankri fõrwal hüplewale foerale piitfaga tulijee hoobi, siis rabab kraawi äärel jibliwaid fanu nii et piits wingub.

Sõpuks jõuawad iije puur alla, mille ofja küljes sumiseb mesipuuft parajasti wäljalennanud mesilaspere.

— „Wiruta ka neile üks tubli nähw“, hüüab faaslane.

— „Parem juba mitte! arwab piitfakangelane. — „See bande on organiseeritud!“

Proletaarlanel! Kui ja astud ametiühingu liikmeks ja muutud jamuti organiseerituks, siis ei julge kapitalistlik piitfamees sind mitte rõhuda, waid kardab sind jamuti kui meie hallparun mesilasperet.